

Erillisliite
Mh 19.12.2023

KAINUUN LIITTO

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Roman Gokkoev, 19.12.2023

Kainuun liiton kansainvälinen rooli

Maakunnan liittojen rooli Suomen virallisena aluetason kansainvälisenä toimijana perustuu Suomen antamaan sitoumukseen Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaan ja alueellisen itsehallinnon julistukseen. Kainuun liiton toiminta perustuu lainsäädäntöön (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta, 756/2021) ja sieltä tuleviin tehtäviin. Näistä keskeisiä ovat **EU-varojen välittävän viranomaisen asema** sekä **mahdollisuus toimia EU:n alueiden välisen yhteistyön ohjelmien osapuolena**. Kainuun liiton perussopimuksensa on toinen toiminnan kulmakivi, jonka mukaan liiton tehtävänä on **ajaa maakunnan etua myös Euroopan politiikan tasolla**.

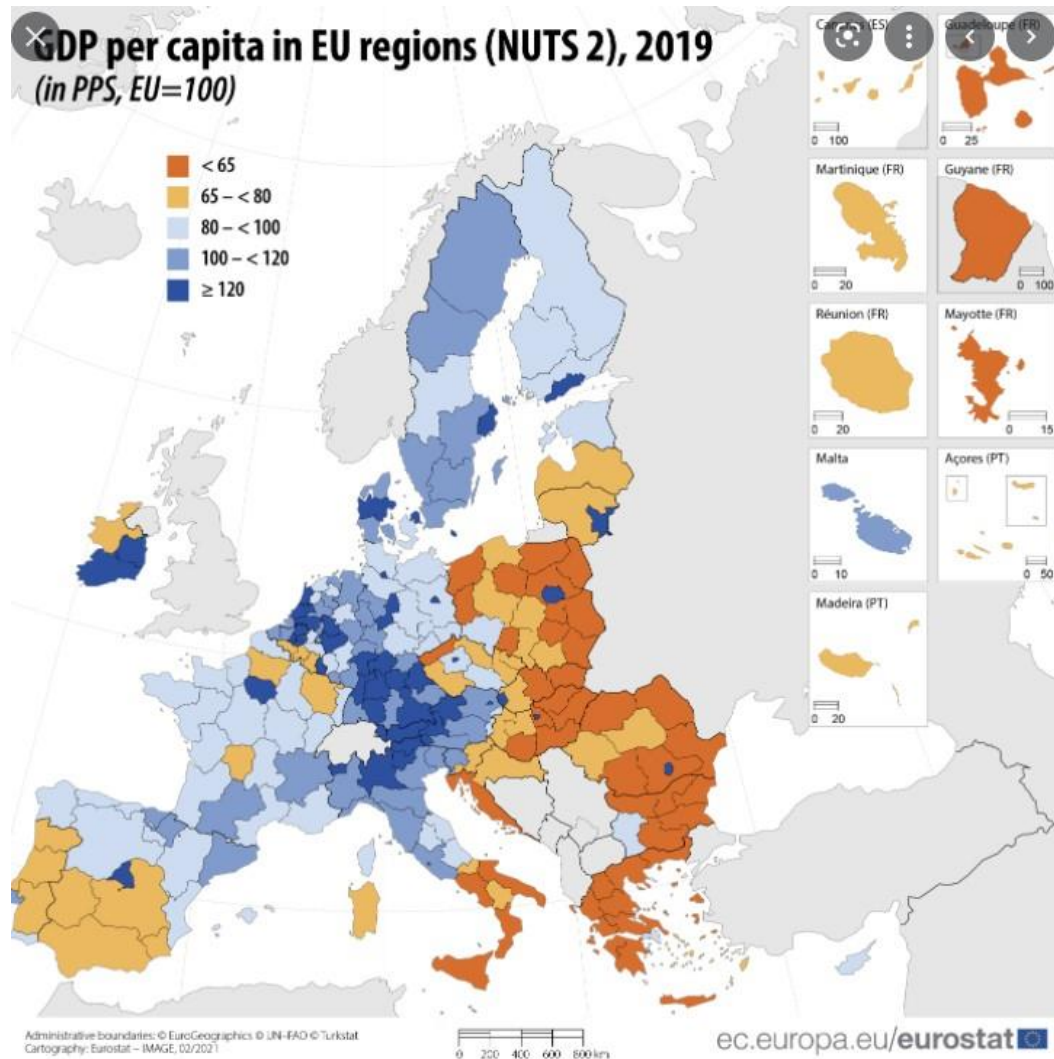
Kv-asioiden organisointi Kainuun liitossa

Kansainvälisiä tehtäviä hoidetaan Kainuun liitossa maakuntajohtajan johdolla kaikilla vastuualueilla niiden perustehtäviin kiinteästi liittyen. Hallintosäännössä ei määritellä liiton kv-toimintaa omana tehtävänä, sen 2§:n mukaan *”Kainuun liiton vetämiä verkostoja sekä sisäistä koordinaatiota varten maakuntajohtajan päätöksellä voidaan perustaa tiimejä”*. **2.12.2022 tehdyllä viranhaltijapäätöksellä** delegoitiin ja täsmennettiin liiton sisäistä kv-asioiden hoitoa sekä annettiin **toimintaohje Kainuun liiton kv-tiimille**.

Kainuun liiton kansainvälisiä tehtäviä

- **Interreg-ohjelmien** toteuttaminen ja hallinnoiminen
- **Edunvalvonta** EU-tasolla yhteistyössä muiden alueiden kanssa
- **EU-alue toimiston** ylläpitäminen yhdessä Etelä-Savon, Lapin, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon kanssa
- **Verkosto- ja sopimuksellinen** yhteistyö alueiden välillä
- Maakuntaohjelmaa toteuttava **kansainvälinen hanketoiminta**
- **EU-tiedotus**

Muutoksia Kainuun liiton kv-yhteistyössä vuosina 2022-2024

Venäjä-yhteistyö (keskeytetty 24.2.2022)

- Euregio Karelia –yhteistyöfoorumi
- CBC-ohjelmien alasajo ja varojen osittainen uudelleen kohdistaminen Aurora-ohjelmaan

Barents-yhteistyö

- Jatkuu Pohjoismaiden kesken (ns. trio-puheenjohtajuus, aluetasolla pj Pohjois-Karjala)

EU-toimiston painopiste EU-parlamenttivaaleissa ja Komission säädösvalmisteluun vaikuttamisessa

NSPA-yhteistyö

- OECD:n tekemä tutkimus (valmistuu 09/24)

Kv-hankkeiden valmistelu ja toteuttaminen

- Interreg Europe, NPA, Aurora

Kainuun kansainvälistymisen kehät 2024

Kv. Edunajaminen

Erilaiset alueiden väliset verkostot

- Edunajaminen eri tasoilla
- Toimijoiden yhteen saattaminen, rahoituskanavista tiedottaminen, hankkeiden aktivoiminen
- Kansainväliset hankkeet

Euroopan Unioni

- Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto
- Pohjoinen ulottuvuus ja EU-politiikat
- NSPA
- Muut verkostot

Barents-yhteistyö

Yhteistyö on jatkunut Suomen, Ruotsin ja Norjan alueiden ja valtioiden kesken

• Venäjä on irtisanoutunut BEAC-yhteistyöstä

• Viralliset elimet, työryhmät, nuorisoneuvosto BRYC

Kv-yhteistyö muutoksessa

• Yhteistyökumppanuuksia etsitään ja hanketoimintaa suunnataan uudelleen geopoliittisen tilanteen muututtua

• Venäjä-asioissa tehdään uutisseurantaa ja vaikutusten arviointia

• Ukrainan jälleenrakentamista koskevia suunnitelmia seurataan

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Barents-yhteistyö

- Barentsin alueen yhteistyö jatkuu Pohjoismaiden kesken (Venäjä irtisanoutui Barentsin neuvostosta 09/23)
- Joensuussa 24.10.2023 pidetyssä kokouksessa päättyi Suomen BEAC-puheenjohtajuus -> trio-pj FI/SE/NO
- UM on pyytänyt lausuntoja Barents-maakunnilta yhteistyön jatkumisesta
- Pohjois-Karjala toimii alueellisena pj:na 2023 -> Yhteistyön kärkiteemoja ovat vihreä siirtymä, liikenne ja logistiikka, ihmisten väliset kontaktit, talousyhteistyö sekä läpileikkaavana nuorisoasiat, saamelaisyhteisöt ja ilmastonmuutos

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Euregio Karelia

- Pitkäaikainen ja vakiintunut yhteistyö on keskeytetty Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan johdosta
- Tämä tehtiin Karjalan tasavallan varapääministeri Rodionoville osoitetulla kirjeellä 2.3.2022
- Tilannekatsaukset 10.2.2023 ja 20.12.2023 Euregio Karelia hallituksen suomalaisille jäsenille (Kainuu toimii pj:na 2023)
- Yhteistyön rakenteita ei ole purettu
- Suomen puolella sihteeristö seuraa Venäjän sisäisen tilanteen kehitystä ja sen vaikutuksia Suomeen (mediaseuranta)

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

CBC-hankkeet

KARELIA

CBC // Enemmän yhteistyöllä

- Euroopan Komissio jäädytti CBC-ohjelmien rahoitussopimuksen 2.3.2022 Venäjän talouskehitysministerille osoitetulla kirjeellä
- Venäjälle suunnatut hankkeet ajettu hallitusti alas
- Ei keskeytetty ohjelman toimeenpanoa EU:n puolella (Kainuun liiton CBC-hankkeet raportoitiin vuoden 2022 loppuun mennessä)
- Kustannukset tukikelpoisia suomalaisille 31.12.2023 saakka (tekninen tuki 09/24 asti)
- Uusien Venäjää ja Valko-Venäjää koskevien ohjelmien valmistelu keskeytetty
- Itärajamaakuntien aloitteesta TEM on tehnyt aloitteen Euroopan Komissiolle itärajan sulkemisen vaikutusten huomioon ottamisesta tulevassa alue- ja koheesiopolitiikassa

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Interreg Aurora

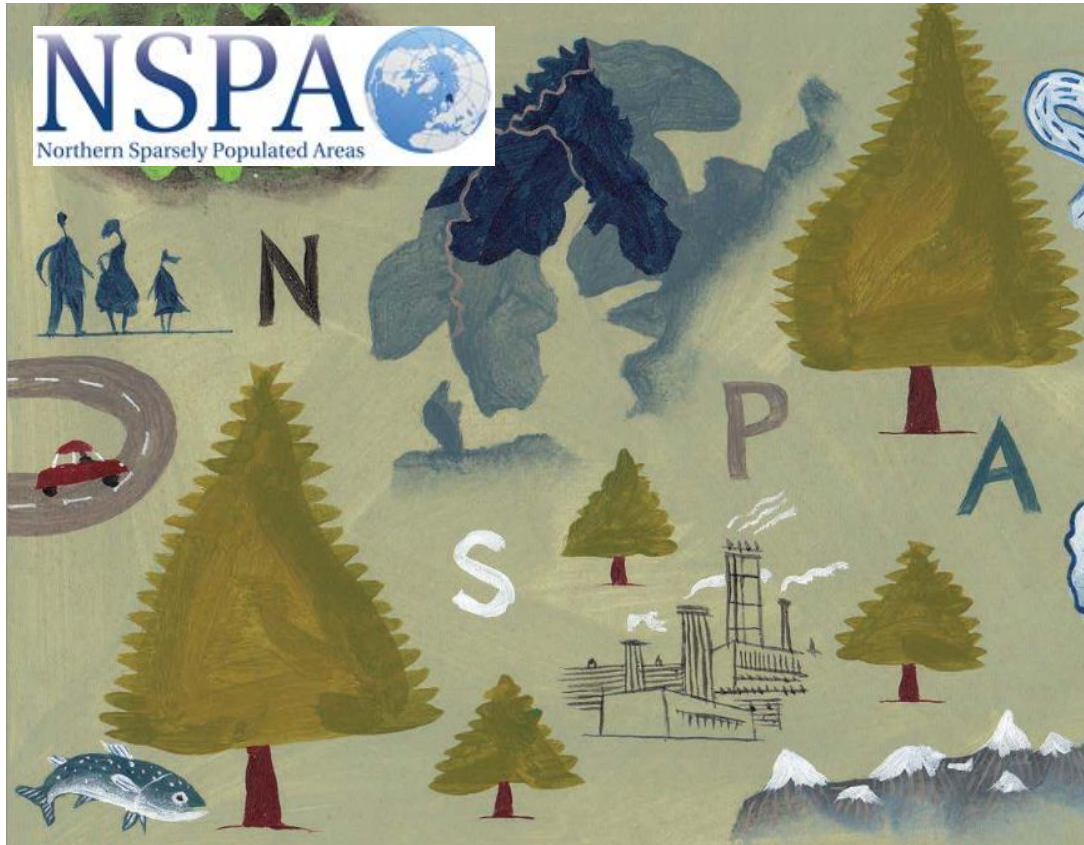

Vuoden 2024 alusta Kainuu ja Pohjois-Karjala ovat osa ohjelma-aluetta*

- *Euroopan komission odotetaan tekevän virallisen päätöksen asiasta joulukuussa'23
- Aiemmin NEXT-ohjelmiin allokoitu EAKR-rahoitus siirrettiin Aurora-ohjelmaan (indikatiivinen CBC-kehys) **165M€->205M€**
- Kainuun ja Pohjois-Karjalan edustajille on varattu paikat eri komiteoissa (RIG/SC/MC) hankevalintaprosessiin vaikuttamiseksi ja rahoituksen vaikuttavuuden lisäämiseksi ja paremmaksi kohdistamiseksi alueen toimijoille (mm. hakukriteerit ja hakujen teemojen priorisointi sekä eri hankkeiden klusterointi)

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden yhteistyö

- Uusi Euroopan Komission (DG REFORM) OECD:ltä tilaama **tutkimusprojekti** EU-toimistojen vetämänä yhdessä SE ja NO kumppaneiden kanssa (alkanut 09/2022, valmistuu 09/2024)
- Tutkimuksella varaudutaan paineeseen tulevaisuuden alue- ja rakennerahoituksen suhteen (EU:n alue- ja koheesiopolitiikka)
- [NSPA - Northern Sparsely Populated Areas \(nspa-network.eu\)](https://nspa-network.eu)

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin hankkeisiin

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

Toteutetaan Kainuu-ohjelman mukaisia strategisia hankkeita

- Ajan tasainen tieto Kainuun liiton hankkeista löytyy verkosta: <https://kainuunliitto.fi/yhteistyö/hankkeet>
- Uusien kv-hankkeiden valmistelu ja käynnissä olevien hankkeiden suunnitelmien mukainen eteneminen
- Interreg-ohjelmista on käynnissä yht. **neljä hanketta** (Europe, NPA, Aurora)

Käynnissä olevat kansainväliset hankkeet

Hankkeen nimi	Hankkeen teema	Rahoitus-ohjelma	Pääpartneri	Hankkeen kesto	Kainuun osabudjetti	Rahoitus-osuuksista
making Culture tHe No1 ally of European RecoveRY (CHERRY)	Luovan sektorin toipuminen pandemiasta	Interreg Europe	Friuli Venezia Giulia Autonomous Region (IT)	36 kk + 12 kk + 3 kk 2023-2026	220 066 €	EAKR 80 % Kansallinen vastinraha ≤ 70 % loppusuudesta Oma osuus 6%
Zero Carbon Infrastructure (ZCI)	Päästötön liikenne (jatkaa samaa aihepiiriä kuin e-Mopoli)	Interreg Europe	County administrative board of Kronoberg (SE)	36 kk + 12 kk + 3 kk 2023-2026	236 212 €	EAKR 80 % Kansallinen vastinraha ≤ 70 % loppusuudesta Oma osuus 6%
Transport Logistics and Security of Supply (New North)	Pohjoisen alueen liikenne- ja logistiikka-järjestelmän kehittäminen	Interreg Aurora	Lapin liitto (FI)	36 kk 2023-2026	~40 000 €	EAKR 65 % Kansallinen vastinraha ≤ 70 % loppusuudesta Oma osuus 10,5%
Literary Tourism Immersive Technology Acceleration (N-Lite)	Digitaaliset ratkaisut kirjallisuusmatkailussa	Interreg NPA	Western Development Commission WDC (IE)	36 kk 2023-2025	264 321 €	EAKR 65 % Kansallinen vastinraha ≤ 70 % loppusuudesta Oma osuus 10,5%

Katsaus Kainuun liiton kansainvälisiin tehtäviin

Kansainvälisten osajien rekrytointi ulkomailta ja Kainuun kv-markkinointi

- Osallistutaan yhdessä muiden Kainuun toimijoiden kanssa mm. Hollannissa pidettäville Emigration Expo -messuille: [Kansainvälisiä osajia Kainuuseen Hollannista? - Kainuun liitto](#)
- Ollaan aktiivisesti mukana Arctic Lakeland Kainuu -brändin kautta Visit Finlandin kansainvälisessä Lakeland-markkinoinnissa
- Yhtenä tavoitteena on suorien **kv-lentojen** avaaminen Keski-Euroopan maista sekä markkinaehtoisen lentoliikenteen varmistaminen Kainuuseen